

Znakowanie produktów rolnictwa ekologicznego

Kielce, 12.03.2010 r.
Główny Inspektorat Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
Biuro Rolnictwa Ekologicznego i Produktów Regionalnych

Piotr Modliński

Oznakowanie odnoszące się do ekologicznej metody produkcji

Zgodnie z art. 23 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 uznaje się, że **produkt opatrzony jest terminem odnoszącym się do ekologicznej metody produkcji**, jeżeli przy znakowaniu, w materiałach reklamowych lub dokumentach handlowych taki produkt, jego składniki lub materiały paszowe opisywane są za pomocą terminów sugerujących nabywcy, że produkt ten, jego składniki lub materiały paszowe zostały uzyskane zgodnie z przepisami określonymi w ww. rozporządzeniu.

Definicja znakowania

zgodnie z art. 2 pkt k rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007

„znakowanie”

oznacza wszelkie terminy, słowa, dane szczegółowe, znaki towarowe, nazwy firmowe, ilustracje lub symbole powiązane z wszelkimi opakowaniami i umieszczane na nich, a także na dokumentach, materiałach informacyjnych, etykietach, tabliczkach, pierścieniach lub opaskach towarzyszących produktowi lub odnoszących się do niego

Oznakowanie odnoszące się do ekologicznej metody produkcji

Zwłaszcza terminy: *биологичен, ecológico, biológico, ekologicke, biologické, йкологиск, ökologisch, biologisch, mahe, ökoloogiline, Βιολογικό, organic, biologique, órganach, biológico, biologisks, ekologisks, ekologiškas, biologesch, ökólógiai, organiku, biologisch, ekologizsne, biológico, ecologic, ekologicke, biologické, ekološki, luonnollukainen, ekologisk, ich pochodne lub wersje skrócone*, jak np. „bio” i „eko”, używane samodzielnie lub łącznie; można być stosowane na terenie Wspólnoty i we wszystkich językach Wspólnoty w znakowaniu i reklamie produktu, który spełnia wymogi określone na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 lub zgodne z tym rozporządzeniem.

Stosowanie terminów odnoszących się do ekologicznej metody produkcji

Przy znakowaniu i w reklamie **żywych lub nieprzetworzonych produktów rolnych** można stosować terminy odnoszące się do ekologicznej metody produkcji wyłącznie wtedy, gdy **wszystkie składniki** tego produktu zostały wyprodukowane zgodnie z wymogami określonymi w rozporządzeniu

Rady (WE)
nr 834/2007

Stosowanie terminów odnoszących się do ekologicznej metody produkcji

W odniesieniu do żywności przetworzonej terminy odnoszące się do ekologicznej metody produkcji można stosować:

- w opisie handlowym, gdy:
  - spełnia ona ogólne zasady produkcji żywności przetworzonej (art. 19 rozp. 834/2007),
  - co najmniej 95% masy jej składników pochodzenia rolniczego stanowią składniki ekologiczne;
- tylko w wykazie składników, gdy:
  - poniżej 95% masy składników pochodzenia rolniczego produktu stanowią składniki ekologiczne,
  - żywność ta spełnia przepisy art. 19 ust. 1, ust. 2 pkt a, b, d,
  - wykaz składników precyzuje, które składniki są ekologiczne,
  - w wykazie wskazany jest łączny udział procentowy składników ekologicznych względem całkowitej ilości składników pochodzenia rolniczego.

Produkty pochodzenia roślinnego w okresie konwersji

zgodnie z art. 62 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008

Produkty mogą być opatrzone oznaczeniem:

„**produkt w trakcie konwersji na rolnictwo ekologiczne**”,

z zastrzeżeniem że:

- a) przestrzegany jest okres konwersji co najmniej dwunastu miesięcy przed zbiorom plonów;
- b) oznaczenie posiada kolor, wielkość i styl czcionki, które nie są bardziej widoczne niż opis handlowy produktu i całe oznaczenie składa się z liter tej samej wielkości;
- c) produkt zawiera tylko jeden składnik pochodzenia rolniczego;
- d) oznaczenie stanowi odniesienie do numeru kodowego jednostki certyfikującej lub organu kontroli.

Obowiązkowe oznaczenia

zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007

- na etykiecie umieszcza się numer identyfikacyjny jednostki certyfikującej, której podlega podmiot gospodarczy, który przeprowadził ostatnie działania produkcyjne lub przygotowawcze
- **od dnia 1 lipca 2010 r.** na opakowaniu obowiązkowe będzie umieszczanie wspólnotowego logo rolnictwa ekologicznego, z wyłączeniem produktów importowanych z krajów trzecich (stosowanie obecnego logo jest fakultatywne)

Obowiązkowe oznaczenia

zgodnie z art. 24 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007

- w przypadku użycia **wspólnotowego logo** w tym samym polu widzenia co logo umieszcza się **oznaczenie miejsca**, w którym wyprodukowano nieprzetworzone produkty rolnicze, z których wytworzono końcowy produkt,
- oznaczenie to przyjmuje jedną z następujących form:
  - „rolnictwo UE”,
  - „rolnictwo spoza UE”,
  - „rolnictwo UE/spoza UE”;

oznaczenie może być zastąpione lub uzupełnione nazwą kraju, jeśli wszystkie surowce, z których wytworzono produkt, wyprodukowano w tym kraju,

- w oznaczeniu można nie uwzględniać składników występujących w małej ilości wagowej (poniżej 2 % całkowitej ilości surowców pochodzenia rolniczego),
- oznaczenie **nie może odróżniać się kolorem, rozmiarem ani formatem** czcionki od opisu handlowego produktu.

Ww. oznaczenia muszą znajdować się na etykiecie w eksponowanym miejscu, tak aby były dobrze widoczne, czytelne i nieusuwalne.

Wspólnotowe logo produkcji ekologicznej

zgodnie z art. 25 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007

- **logo może być stosowane** w znakowaniu, prezentowaniu i reklamie produktów spełniających wymogi określone w rozporządzeniu nr 834/2007,
- **nie jest stosowane w przypadku produktów oraz żywności wytworzonych w okresie konwersji**;
- **krajowe i prywatne logo mogą być używane** w znakowaniu, prezentowaniu i reklamie produktów spełniających wymogi określone w ww. rozporządzeniu;
- Komisja Europejska ustanawia szczegółowe kryteria w odniesieniu do prezentacji, składników, wielkości i projektu wspólnotowego logo.

Znakowanie produktów ekologicznych importowanych z państw trzecich

Stosowanie wspólnotowego logo oraz oznaczenia „rolnictwo spoza UE”, „rolnictwo UE/spoza UE”, **nie jest obowiązkowe** dla produktów importowanych z państw trzecich.

Jeśli na etykiecie umieszczono wspólnotowe logo umieszcza się również jedno z ww. oznaczeń.

Aktualne Wspólnotowe logo

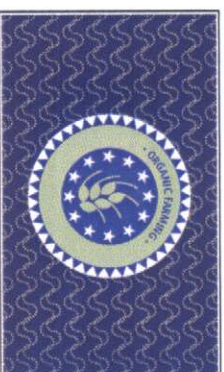
zgodnie ze wzorem zawartym w załączniku XI do rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008

- wielobarwne
- jednobarwne (czarno-białe)

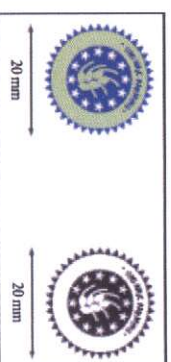

W przypadku gdy stosowane jest barwne logo na kolorowym tle, które utrudnia czytelność, należy zastosować wokół logo okrągłą ramkę wzmocnienia kontrastu z kolorami tła

Minimalna wielkość średnicy dla logo zawierającego pojedyncze oznaczenie

Minimalna wielkość średnicy dla logo zawierającego kombinację dwóch oznaczeń

IJHARS

➤ Ze względu na fakt, iż obecne wspólnotowe logo rolnictwa ekologicznego może być mylone z innymi logo (logo chronionych oznaczeń geograficznych, chronionych nazw pochodzenia lub gwarantowanych tradycyjnych specjalności), w ramach konkursu wybrane zostało nowe logo rolnictwa ekologicznego.

IJHARS

Przepisy przejściowe dotyczące znakowania

zgodnie z art. 95 ust. 8, 9, 10 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008

- W okresie przejściowym upływającym dnia **1 lipca 2010 r.** podmioty gospodarcze mogą nadal stosować **etykietowanie** zgodne z przepisami rozporządzenia (EWG) nr **2092/91** w odniesieniu do:
  - systemów obliczania procentowej zawartości ekologicznych składników żywności;
  - numeru kodowego i/lub nazwy organu kontroli lub jednostki certyfikującej;

- **Zapasy produktów wytwarzanych, pakowanych i etykietowanych przed dniem 1 stycznia 2009 r.** zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 mogą być nadal wprowadzane do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej, do wyczerpania zapasów.

- **Opakowania** zgodnie z rozporządzeniem (EWG) nr 2092/91 mogą być nadal stosowane do produktów wprowadzanych do obrotu z oznakowaniem zawierającym określenia odnoszące się do produkcji ekologicznej **do dnia 1 stycznia 2012 r.**, jeżeli produkty te spełniają wymogi rozporządzenia (WE) nr 834/2007.

IJHARS

Bezprawne stosowanie oznaczeń nawiązujących do ekologicznej metody produkcji

(zgodnie art. 23 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007)

Niezgodne z przepisami prawa jest stosowanie terminów i praktyk używanych w znakowaniu lub reklamie mogących wprowadzić w błąd konsumenta lub użytkownika poprzez sugerowanie, że produkt lub składniki spełniają wymogi rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007.

Bezprawne stosowanie oznaczeń nawiązujących do ekologicznej metody produkcji

Zgodnie z art. 91 ust. 3 rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008, państwa członkowskie podejmują wszelkie środki i sankcje w celu zapobieżenia możliwości oszukańczego używania oznaczeń, o których mowa w tytule IV rozporządzenia (WE) nr 834/2007 oraz w tytule III lub załączniku XI do rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008.

Przepisy karne w zakresie znakowania produktów ekologicznych

wojewódzcy inspektorzy JHARS są uprawnieni m.in. do nakładania kary pieniężnej, w przypadkach określonych w art. 25 ust. 1 pkt 4 i 5 ustawy *o rolnictwie ekologicznym* osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nie posiadającej osobowości prawnej, która:

- wprowadza do obrotu produktu rolnictwa ekologicznego, który wbrew obowiązкови wynikającemu z art. 23 – 26 rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007, nie został oznakowany lub został oznakowany z naruszeniem art. 23 -26,
- wprowadza do obrotu produkt jako produkt rolnictwa ekologicznego, który nie spełnia wymagań określonych w przepisach rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 lub przepisach UE wydanych w trybie tych przepisów tego rozporządzenia lub
- który został oznakowany jako produkt rolnictwa ekologicznego, z naruszeniem art. 23 – 26 rozporządzenia nr 834/2007

Bezprawne stosowanie oznaczeń nawiązujących do ekologicznej metody produkcji

- Podczas każdej kontroli planowej jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych, przeprowadzanych przez JHARS jest prowadzona kontrola w zakresie prawidłowości oznakowania, odnoszącego się do ekologicznej metody produkcji.
- Dodatkowo, Główny Inspektor JHARS w przypadku podejrzenia bezprawnego zastosowania na produktach konwencjonalnych oznakowania nawiązującego do ekologicznej metody produkcji, zleca kontrole doraźne w podmiotach prowadzących produkcję konwencjonalną oraz u producentów prowadzących jednocześnie produkcję ekologiczną i konwencjonalną.

W przypadku stwierdzenia bezprawnego lub nieprawidłowego używania oznaczeń, o których mowa w rozporządzeniu nr 834/2007 oraz 889/2008:

możliwe jest wydanie decyzji zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 1 lub pkt 2 ustawy *o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych*.

- wojewódzki inspektor JHARS może zakazać wprowadzania do obrotu artykułu rolno-spożywczego nie spełniającego wymagań jakości handlowej lub wymagań w zakresie transportu lub składowania,
- nakazać poddanie artykułu rolno-spożywczego określonym zabiegom.

Zmiana numerów identyfikacyjnych upoważnionych jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym

W dniu 8 stycznia 2009 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi nadał 9 jednostkom certyfikującym w rolnictwie ekologicznym, w drodze decyzji administracyjnych, nowe numery identyfikacyjne.

Dotychczasowe numery identyfikacyjne mogą być jednak stosowane, przez producentów podlegających kontroli jednostek certyfikujących, w okresie przejściowym, upływającym dnia 1 lipca 2010 r.

Aktualny wykaz jednostek certyfikujących wraz z ich numerami zamieszczono na stronie www.ijhars.gov.pl w zakładce Rolnictwo ekologiczne → Jednostki certyfikujące.

Upoważnione jednostki certyfikujące

- 1. EKOOGWARANCJA PTRE Sp. z o. o.**
PL-EKO-01 (RE-01/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 2. PNG Sp. z o. o.**
PL-EKO-02 (RE-02/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 3. COBICO Sp. z o. o.**
PL-EKO-03 (RE-03/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 4. BIOEKSPERT Sp. z o. o.**
PL-EKO-04 (RE-04/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 5. BIOCERT MAŁOPOLSKA Sp. z o. o.**
PL-EKO-05 (RE-05/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 6. Polskie Centrum Badań i Certyfikacji S.A.**
PL-EKO-06 (RE-06/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)

Numery identyfikacyjne jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym

Część B Załącznika XI do rozporządzenia Komisji (WE) nr 889/2008 określa format numerów identyfikacyjnych jednostek certyfikujących w rolnictwie ekologicznym (lub organów kontroli)

Ma on następujący schemat:

AB-CDE-999 , gdzie:

- **AB** - akronim określający państwo członkowskie lub kraj trzeci,
- **CDE** – termin stanowiący odniesienie do zastosowanych metod produkcji ekologicznej,
- **999** – numer identyfikacyjny (referencyjny) nadany przez właściwy organ.

Upoważnione jednostki certyfikujące

- 7. AGRO BIO TEST Sp. z o. o.**
PL-EKO-07 (RE-07/2005/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 8. TÜV Rheinland Polska Sp. z o. o.**
PL-EKO-08 (RE-08/2008/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 9. Centrum Jakości AgroEko Sp. z o. o.**
PL-EKO-09 (RE-09/2008/PL – obowiązuje do dn. 01.07.2010 r.)
- 10. SGS Polska Sp. z o. o.**
PL-EKO-10
- 11. Control Union Poland Sp. z o. o.**
PL-EKO-11

Ogólne zasady znakowania środków spożywczych

W rozumieniu art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych oznakowanie środka spożywczego nie może wprowadzać w błąd konsumenta, w szczególności:

- co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji,
- przypisywać środkowi spożywczemu działania oraz właściwości, których nie posiada,
- sugerować, że środek spożywczy posiada szczególne właściwości, jeżeli wszystkie podobne środki spożywcze posiadają takie właściwości,
- przypisywać środkowi spożywczemu właściwości zapobiegania chorobom lub ich leczenia albo odwoływać się do takich właściwości.

Opakowany środek spożywczy znakuje się, podając co najmniej następujące informacje:

- nazwę środka spożywczego;
- informacje dotyczące składników występujących w środku spożywczym;
- datę minimalnej trwałości albo termin przydatności do spożycia;
- sposób przygotowania lub stosowania, jeżeli brak tej informacji mógłby spowodować niewłaściwe postępowanie ze środkiem spożywczym;
- dane identyfikujące osobę fizyczną, osobę prawną albo jednostkę organizacyjną nie posiadającą osobowości prawnej, która:
  - produkuje lub paczkuje środki spożywcze,
  - wprowadza środki spożywcze do obrotu;

c.d. Opakowany środek spożywczy znakuje się, podając co najmniej następujące informacje:

- dane identyfikujące miejsce albo źródło pochodzenia,
- zawartość netto lub liczbę sztuk opakowanego środka spożywczego,
- warunki przechowywania,
- oznaczenie partii produkcyjnej,
- klasę jakości handlowej.